

Eduskunnan talousvaliokunta

Aika: Asiaa käsitellään valiokunnan kokouksessa torstaina 6.2.2025 klo 12.00.

Asia: HE 197/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sähkömarkkinalain ja sähköntoimitussopimusten vertailuvälineestä annetun lain muuttamisesta

Helen Sähköverkko Oy:n lausunto Eduskunnan Talousvaliokunnalle hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi sähkömarkkinalain ja sähköntoimitussopimusten vertailuvälineestä annetun lain muuttamisesta

Yleistä

Helen Sähköverkko Oy (Helen Sähköverkko) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Eduskunnan Talousvaliokunnalle hallituksen esitykseen sähkömarkkinalain sekä sähköntoimitussopimusten vertailuvälineestä annetun lain muuttamisesta.

Helen Sähköverkko pitää yleisesti hyvinä esityksen tavoitteita ja esityksiä toimeenpanna älyverkkotyöryhmän loppuraportissaan esittämiä toimia. Esitys parantaa asiakkaan mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti sähkömarkkinoille.

Helen Sähköverkko esittää lausunnossaan muutosesityksiä, jotka pyrkivät pienentämään verkonhaltijan luottotappioriskiä, varmistamaan tarvittavien muutosten toteuttaminen ja tukemaan esityksen tavoitteiden toteutumista.

Yhteislaskutus

Helen Sähköverkko kannattaa ehdotetun yhteislaskutusmallin pääperiaatteita. Näemme, että esityksen mukainen uusi palvelutarjonta helpottaa asiakkaan mahdollisuuksia saada sähkökustannuksista kokonaiskuva ja tarjoaa kannusteet yhteislaskutuksen käyttöönottoon.

Helen Sähköverkko pitää esitettyä mallia verkonhaltijan kannalta hyvänä ja selkeänä. Esitetyssä mallissa asiakkaan tilitykset ja myös luottotappio jaetaan saatavien suhteessa. On tärkeää, että yhteislaskutus toteutetaan niin, että vähittäismyyjän ja verkonhaltijan vastuut ja oikeudet ovat tasapuoliset. On verkonhaltijoiden etu, että vähittäismyyjillä säilyy tähän kannuste, sillä yhteislaskutuksen tarjoaminen on myyjälle vapaaehtoista.

Helen Sähköverkko kannattaa esitettyä mallia, missä asiakkaan tilitykset ja mahdollinen luottotappio jaetaan saatavien suhteessa. Helen Sähköverkko näkee, että tämä pienentää myös verkonhaltijoiden riskiä. Mikäli vähittäismyyjälle lankeaisi asiakkaiden maksamattomista laskuista luottotappio kokonaisuudessaan, lisäisi se riskiä vähittäismyyjien kaatumisesta. Tällöin verkonhaltijalle tulisi riski menettää asiakkaan ko. myyjälle jo maksamat verkonhaltijan saatavat.

Helen Sähköverkko esittää keskeytystoimenpiteiden vastuisiin muutosta pienentämään jakeluverkonhaltijan luottotappioriskiä. Mikäli loppukäyttäjä laiminlyö jakeluverkonhaltijan maksut, on sähkön vähittäismyyjän velvollisuus toimittaa sähkönjakelun katkaisuvaroitusta ja edelleen ryhdyttävä katkaisutoimiin § 103 mukaisesti, mikäli loppukäyttäjän saatavia ei makseta. Mikäli vähittäismyyjä ei kohtuullisessa ajassa ryhdy varoitus- ja katkaisutoimenpiteiden tekemiseen, on jakeluverkonhaltijalla oikeus toimia varoitus- ja katkaisutoimissa itsenäisesti.

Esitetty muutos mahdollistaisi jakeluverkonhaltijan ryhtymään itse tarvittaviin toimiin, mikäli vähittäismyyjä laiminlöisi jakeluverkonhaltijan saatavan perinnän ja pykälän § 103 mukaiset varoitus- ja katkaisutoimet.

Helen Sähköverkko esittää, että vähittäismyyjän tilityksistä verkonhaltijalle tulee maksuaikojen osalta määritellä alemman tasoissa säädöksissä. Esitetty muutos antaa aikaa tarkastella

maksujen tilitysaikoja tarkemmin. Esitys myös selkeyttää vähittäismyyjän tilitysvelvollisuuden aikaa jakeluverkonhaltijalle ja pienentää jakeluverkonhaltijan luottotappioriskiä.

Helen Sähköverkko näkee myös aikataulun yhteislaskutuksen toteutuksen kannalta haasteellisena. Esitämme, että yhteislaskutus siirretään alkamaan 1.9.2027, jotta voidaan mahdollistaa tarvittavien muutosten järjestelmätekniinen toteutus (Datahub, järjestelmätoimittajat ja perintäyhtiöt).

Markkinapohjainen loppukäyttäjän kuormanohjaus jakeluverkossa

Sähkönkäytön joustavuutta voidaan lisätä esityksen ehdottamalla tavalla mahdollistamalla markkinapohjainen loppukäyttäjän kuormanohjaus jakeluverkossa. Helen Sähköverkko kannattaa esitettyä mallia ja korostaa markkinaehtoisuuden varmistamisen tärkeyttä.

Muihin kohtiin Helen Sähköverkolla ei ole lausuttavaa.

Kunnioittavasti

Markus Lehtonen
Toimitusjohtaja
Helen Sähköverkko Oy